

BEK nr. 358 af 06/04/2010

Bekendtgørelse om kontributionsprincippet

I medfør af § 20, stk. 3, § 21, stk. 6, § 108, stk. 7, og § 373, stk. 4, i lov om finansiel virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 793 af 20. august 2009, fastsættes:

Anvendelsesområde

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse på de regler for beregning og fordeling af realiseret resultat, som livsforsikringselskaber og tværgående pensionskasser skal anmelde i forbindelse med livsforsikringsvirksomhed, jf. § 20, stk. 1, nr. 3, i lov om finansiel virksomhed. Bekendtgørelsen finder anvendelse, hvis forsikringstagerne og andre berettigede efter forsikringsaftalerne er berettigede til bonus, og det ikke er aftalt, at det realiserede resultat beregnes og fordeles efter en anden nærmere angiven metode.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte virksomheder benævnes herefter livsforsikringselskaber.

Stk. 3. Livsforsikringselskaber, som skal, eller som vælger at aflægge finansielle rapporter i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder udarbejdet af International Accounting Standards Board og godkendt af Kommissionen, jf. § 183, stk. 4, i lov om finansiel virksomhed, skal opgøre det realiserede resultat efter værdiansættelsesprincipperne i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser.

Realiseret resultat

§ 2. Ved realiseret resultat, jf. § 20, stk. 1, nr. 3, i lov om finansiel virksomhed, forstås regnskabsperiodens forsikringstekniske resultat, jf. bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser, reguleret for posterne i stk. 2 og 3.

Stk. 2. Regnskabsperiodens forsikringstekniske resultat reguleres for følgende poster, jf. bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser:

- 1) Overført investeringsafkast.
- 2) Pensionsafkastskat.
- 3) Tilskrivning af bonus.
- 4) Ændringer i kollektivt bonuspotentiale og særlige bonushensættelser bortset fra ændringer, der skyldes forrentning af særlige bonushensættelser (type A).
- 5) Ændringer i bonuspotentiale på fripolicydelser, som er foretaget i medfør af § 8, stk. 2, eller § 9, stk. 1.

Stk. 3. Resultatet efter stk. 1 og 2 reguleres endvidere for følgende poster, som i henhold til § 83, stk. 1, i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser er indregnet direkte på egenkapitalen:

- 1) Stigninger i en domicilejendoms omvurderede værdi og tilbageførsler af sådanne stigninger.
- 2) Valutakursforskelle, der er fremkommet ved omregning af transaktioner og balanceposter, herunder goodwill, i en enhed med en funktionel valuta, der afviger fra præsentrationsvalutaen.
- 3) Købs- og salgspris ved køb og salg af egne kapitalandele m.v.
- 4) Aktiebaseret vederlæggelse.
- 5) Ændringer i værdien af sikringsinstrumenter, der afdækker udsving i størrelsen af fremtidige betalingsstrømme.

6) Ændringer i værdien af sikringsinstrumenter, der afdækker valutakursrisikoen på en investering i en udenlandsk enhed.

7) Virkningen af ændringer af metode for indregning, grundlag for måling eller præsentationsvaluta og virkningen af, at væsentlige fejl i tidligere årsrapporter rettes.

Stk. 4. Regulering af resultatet i medfør af stk. 3 foretages både på det tidspunkt, hvor posterne indregnes på egenkapitalen, og på det efterfølgende tidspunkt, hvor de måtte blive indregnet i resultatopgørelsen.

Stk. 5. Den del af posterne i det forsikringstekniske resultat, der ikke vedrører de af bekendtgørelsen omfattede forsikringer og de forsikringer, hvor det er aftalt, at det realiserede resultat beregnes efter en nærmere angiven metode, medregnes ikke i beregningen af det realiserede resultat.

Stk. 6. I det omfang livsforsikringselskabets beholdning af aktiver er opdelt, således at resultatet af investeringsvirksomheden vedrørende bestemte dele af beholdningen af aktiver skal tildeles bestemte dele af forsikringsbestanden eller egenkapitalen, foretages fordelingerne efter §§ 3-9 i overensstemmelse hermed.

Opdeling af bestanden i grupper

§ 3. Bestanden af forsikringer opdeles i grupper for hvert af elementerne rente, risiko og omkostninger.

Stk. 2. Til hver gruppe hører ufordelte midler. Ved ufordelte midler hørende til en risiko- eller omkostningsgruppe forstås gruppens kollektive bonuspotentiale. Ved ufordelte midler hørende til en rentegruppe forstås gruppens kollektive bonuspotentiale og gruppens akkumulerede værdiregulering.

Stk. 3. En forsikring kan være med i en eller flere risiko- og omkostningsgrupper, men kun én rentegruppe.

Stk. 4. Opdelingen i grupper for henholdsvis rente, risiko og omkostninger skal føre til, at de forsikringer eller forsikringsdele, der indgår i en given gruppe, har karakteristika, der efter objektive kriterier sikrer homogenitet med hensyn til det element, som definerer gruppen, jf. dog stk. 5, 8 og 9. Opdeling i rentegrupper skal foretages efter oprindelig tegningsgrundlagsrente eller vægtet grundlagsrente. Den vægtede grundlagsrente for en forsikring tegnet med flere grundlagsrenter beregnes som et vægtet gennemsnit baseret på de retrospektive hensættelser på de enkelte grundlagsrenter.

Stk. 5. Kravet om homogenitet kan fraviges, såfremt en anden gruppeopdeling følger af kollektiv overenskomst. Livsforsikringselskabet skal i så fald oplyse de berørte forsikringstagere herom, jf. bekendtgørelse om information om livsforsikringsaftaler.

Stk. 6. Opdelingen i grupper skal anmeldes til Finanstilsynet. Anmeldelsen af gruppeopdelingen skal indeholde følgende:

- 1) En beskrivelse af de anvendte objektive opdelingskriterier.
- 2) Dokumentation for gruppernes homogenitet.
- 3) En redegørelse for fordelingen af ufordelte midler til grupperne.
- 4) En redegørelse for rimeligheden af fordelingen af de ufordelte midler til grupperne.

Stk. 7. Spændet mellem højeste og laveste vægtede grundlagsrente på forsikringerne i en rentegruppe kan højst være 1 pct.-point, jf. dog stk. 8.

Stk. 8. Såfremt en rentegruppe i et år indeholder forsikringer, hvor spændet mellem højeste og laveste vægtede grundlagsrente er højere end 1 pct.-point, skal der i aktuarens beretning for det

pågældende år redegøres for, om afvigelsen medfører, at der sker omfordelinger af betydelig økonomisk størrelse ud over, hvad der følger af de risikodækninger, der indgår i forsikringerne. Såfremt afvigelsen medfører omfordeling af betydelig økonomisk størrelse, skal der foretages en tilpasning af gruppeopdelingen.

Stk. 9. Såfremt en risiko- eller omkostningsgruppe indeholder forsikringer, der indebærer, at de anmeldte homogenitetskrav ikke er overholdt, skal der i aktuarens beretning for det pågældende år redegøres for, om afvigelsen medfører, at der sker omfordelinger af betydelig økonomisk størrelse ud over, hvad der følger af de risikodækninger, der indgår i forsikringerne. Såfremt afvigelsen medfører omfordeling af betydelig økonomisk størrelse, skal der foretages en tilpasning af gruppeopdelingen.

Stk. 10. Såfremt opdelingen i grupper ændres, skal den ændrede gruppeopdeling anmeldes til Finanstilsynet, herunder den ændrede fordeling af de kollektive bonuspotentialer og de akkumulerede værdireguleringer hørende til grupperne, jf. § 20, stk. 1, 2. pkt., i lov om finansiel virksomhed. Anmeldelsen skal indeholde en redegørelse for rimeligheden af fordelingen af kollektivt bonuspotentiale og akkumuleret værdiregulering til grupperne.

Stk. 11. Såfremt forsikringer flyttes fra en gruppe til en anden gruppe, skal regler herfor anmeldes til Finanstilsynet.

Kontributionsprincippet

§ 4. På baggrund af det efter § 2 beregnede realiserede resultat, skal der foretages en beregning af den del af det realiserede resultat, der tilfalder grupperne i overensstemmelse med det beregningsmæssige kontributionsprincip, jf. § 6. Denne del af det realiserede resultat tilføres til hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter. Er det realiserede resultat negativt, kan hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter fraføres denne del i det omfang, dette er muligt, jf. § 8.

§ 5. Etableringsomkostninger samt løbende omkostninger skal både ved det beregningsmæssige kontributionsprincip og det fordelingsmæssige kontributionsprincip fordeles efter bekendtgørelse om betaling af visse omkostninger for livsforsikringsvirksomhed.

Det beregningsmæssige kontributionsprincip

Fordeling af realiseret resultat mellem grupper og egenkapital

§ 6. Den del af det realiserede resultat, der tilfalder den enkelte gruppe, skal, jf. § 21, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed, beregnes således, at gruppen tildeles en andel heraf, som er rimelig i forhold til, hvorledes gruppen har bidraget til dette resultat. Reglerne for fordelingen mellem grupperne skal anmeldes til Finanstilsynet forud for regnskabsåret. Anmeldelsen skal indeholde en redegørelse for rimeligheden af fordelingen.

Stk. 2. Livsforsikrings-selskabet skal i henhold til § 20, stk. 1, nr. 3, i lov om finansiel virksomhed, anmelde regler til Finanstilsynet for beregning af den del af gruppernes realiserede resultater, der tilfalder egenkapitalen. Afkast af særlige bonus-hensættelser af type B behandles ligesom egenkapital.

Stk. 3. Ved anmeldelse efter stk. 2 skal livsforsikrings-selskabet opdele egenkapitalens andel af det realiserede resultat i en andel relateret til forrentning af egenkapitalen, og en andel, som

afspejler omfanget af den risiko, som påhviler egenkapitalen i forhold til de enkelte grupper. Der skal i anmeldelsen redegøres for, hvorledes det anmeldte er rimeligt i forhold til den risiko, der påhviler egenkapitalen i forhold til de enkelte grupper.

Stk. 4. Ved beregningen af andelen af det realiserede resultat til grupperne henholdsvis egenkapitalen skal der tages hensyn til følgende:

- 1) Den tilførsel til hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, der allerede er foretaget i perioden som følge af de antagelser med hensyn til rente, risiko og omkostninger, der er indeholdt i grundlaget for beregning af præmierne.
- 2) Den regulering af egenkapitalen, som er foretaget i henhold til § 2, stk. 3.
- 3) Den del af reguleringen i henhold til § 2, stk. 3, der er overført til hensættelser for forsikrings- og investeringskontrakter, jf. § 83, stk. 2, i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.

Stk. 5. Der må ikke fordeles en højere andel til egenkapitalen fra en gruppe, jf. stk. 3, end at denne andel sammen med de beløb, der fordeles til gruppen i overensstemmelse med stk. 1, kan rummes i gruppens positive andel af det realiserede resultat.

Stk. 6. Har egenkapitalen tidligere fået en lavere andel fra en gruppe, end den kunne tilkomme efter stk. 2, kan egenkapitalen tilføres den manglende forskel eller en del heraf fra gruppen, såfremt dette sammen med den andel, der tildeles egenkapitalen, jf. stk. 3, og de beløb, der fordeles til gruppen i overensstemmelse med stk. 1, kan rummes i et positivt realiseret resultat til gruppen for året, jf. dog § 9.

Stk. 7. Ved tilbageførsel til egenkapitalen, jf. stk. 6, må der ikke ske omfordeling af betydelig økonomisk størrelse mellem forsikringerne i den enkelte gruppe ud over, hvad der følger af de risikodækninger, der indgår i forsikringerne.

Stk. 8. Livsforsikringsselskabets anmeldelse efter stk. 2 kan indeholde regler, hvorefter tildelingen af egenkapitalens andel fra den enkelte gruppes realiserede resultat ses over en årrække. For den enkelte gruppe gælder, at det i så fald skal fremgå af anmeldelsen, hvorledes livsforsikringsselskabet vil forholde sig, såfremt gruppens realiserede resultat for året ikke har en størrelse, der muliggør, at egenkapitalen kan få den andel af gruppens realiserede resultat, som reglerne tilsiger. Såfremt livsforsikringsselskabet er berettiget til efterfølgende at rette op på fordelingen til gruppen, skal anmeldelsen indeholde regler for, hvorledes denne genopretning sker, og hvilken forrentning egenkapitalens tilgodehavende er berettiget til.

Stk. 9. Beløbet i § 111 i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser udgør summen af udlæg til dækning af tab i de grupper, hvor virksomheden er berettiget til at rette op i kommende års fordeling og forventer at kunne tilbageføre udlæggene til egenkapitalen og særlige bonushensættelser af type B.

Det fordelingsmæssige kontributionsprincip

Fordeling af realiseret resultat indenfor grupper

§ 7. En gruppes kollektive bonuspotentiale kan alene udloddes til forsikringer i gruppen.

Stk. 2. Fordelingen af midler til den enkelte forsikring skal afspejle, hvorledes den har bidraget til gruppens realiserede resultater. Regler for fordelingen skal anmeldes til Finanstilsynet forud for regnskabsåret. Anmeldelsen skal indeholde en redegørelse for rimeligheden af fordelingen.

Stk. 3. Det fordelingsmæssige kontributionsprincip skal være opfyldt over en årrække, idet fordelingen i det enkelte år skal foretages under fornødent hensyn til de tidligere års fordeling

samt de kommende års tilsigtede fordeling af bonus til de enkelte forsikringer i en gruppe. Der må ikke ske en omfordeling af betydelig økonomisk størrelse mellem forsikringerne i en gruppe ud over, hvad der følger af de risikodækninger, der indgår i forsikringerne.

Stk. 4. Fordelingen til forsikringerne i en gruppe kan foretages i løbet af året på baggrund af årets forventede realiserede resultat og kollektivt bonuspotentiale for gruppen. I henhold til § 20, stk. 1, nr. 3, i lov om finansiel virksomhed skal livsforsikrings-selskabet i så fald anmelde regler til Finanstilsynet for, hvordan livsforsikrings-selskabet vil forholde sig, hvis der er tildelt en andel af det realiserede resultat til forsikringerne i en gruppe, der overstiger, hvad gruppens realiserede resultat giver anledning til.

Negativt realiseret resultat efter bonus

§ 8. Hvis en omkostnings- eller risikogrupperes realiserede resultat efter bonus er negativt, og hvis dette resultat ikke kan dækkes af gruppens kollektive bonuspotentiale, skal egenkapitalen og særlige bonushensættelser af type B dække tabet.

Stk. 2. Hvis en rentegrupperes realiserede resultat efter bonus er negativt, og hvis dette resultat ikke kan dækkes af gruppens kollektive bonuspotentiale, kan bonuspotentiale på fripolicydelser hørende til gruppens forsikringer anvendes. Yderligere tab skal dækkes af egenkapitalen og særlige bonushensættelser af type B.

Stk. 3. Hvis en omkostnings- eller risikogrupperes realiserede resultat efter bonus er negativt, og hvis dette resultat ikke kan dækkes i overensstemmelse med kontributionsprincippet ved anvendelse af gruppens kollektive bonuspotentiale, eller ved anvendelse af livsforsikrings-selskabets egenkapital og særlige bonushensættelser af type B samtidig med, at livsforsikrings-selskabet overholder kapitalkravet efter § 126, i lov om finansiel virksomhed, skal den ansvarshavende aktuar straks indberette dette til Finanstilsynet, jf. § 75, stk. 3, og § 108, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed.

Stk. 4. Hvis en rentegrupperes realiserede resultat efter bonus er negativt, og hvis dette resultat ikke kan dækkes i overensstemmelse med kontributionsprincippet ved anvendelse af gruppens kollektive bonuspotentiale, bonuspotentiale på fripolicydelser hørende til gruppens forsikringer eller ved anvendelse af livsforsikrings-selskabets egenkapital og særlige bonushensættelser af type B, samtidig med at livsforsikrings-selskabet overholder kapitalkravet efter § 126, i lov om finansiel virksomhed, skal den ansvarshavende aktuar straks indberette dette til Finanstilsynet, jf. § 75, stk. 3, og § 108, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed.

Genetablering af bonuspotentiale på fripolicydelser for rentegrupper

§ 9. Har det, som anført i § 8, stk. 2, været nødvendigt at anvende bonuspotentiale på fripolicydelser for forsikringerne i en rentegruppe, skal et efterfølgende positivt realiseret resultat til rentegruppen anvendes til genetablering af bonuspotentiale på fripolicydelser hørende til gruppens forsikringer, før der kan ske anden anvendelse.

Stk. 2. Livsforsikrings-selskaber, der har anvendt bonuspotentiale på fripolicydelser, jf. § 8, stk. 2, kan, uanset stk. 1, fordele rentebonus i en rentegruppe i løbet af året, jf. § 7, stk. 4, hvis livsforsikrings-selskabets overdækning målt umiddelbart forud for årets begyndelse er positiv i det meget negative markedsscenario (gult risikoscenarie), jf. »Vejledning til indberetningsskemaer til oplysning af kapitalforhold og risici i livs- og skadesforsikrings-selskaber, tværgående pensionskasser og arbejdsskadeselskaber«.

Beskatning

§ 10. De i §§ 2-9 anførte beregninger af realiseret resultat og bidrag hertil foretages før beskatning, herunder selskabsskat og pensionsafkastbeskatning. Beskatningen fordeles efterfølgende på de relevante andele.

Straffebestemmelser

§ 11. Forsætlig eller groft uagtsom overtrædelse af § 2, stk. 2-6, § 3, stk. 1 og stk. 3-11, § 4, § 5, § 6, stk. 1-7 og stk. 8, 2. og 3. pkt., § 7, stk. 1-3 og stk. 4, 2. pkt., §§ 8-10 og § 13 straffes med bøde.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Ikrafttræden

§ 12. Denne bekendtgørelse træder i kraft den 1. januar 2011.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 1066 af 27. oktober 2006 om kontributionsprincippet.

Overgangsbestemmelser

§ 13. Livsforsikrings-selskabet skal senest den 1. januar 2011 anmelde principper for opdeling af forsikringsbestanden i grupper samt anmelde en fordeling af kollektivt bonuspotentiale og akkumuleret værdiregulering til grupperne til Finanstilsynet. Anmeldelsen skal indeholde dokumentation for gruppernes homogenitet og en redegørelse for rimeligheden af fordelingen af kollektivt bonuspotentiale og akkumuleret værdiregulering til grupperne.

Stk. 2. Har egenkapitalen og særlige bonushensættelser af type B på grund af utilstrækkeligt realiseret resultat i tidligere år fået en mindre del af de realiserede resultater, end de hidtil anmeldte regler tilsiger, og har virksomheden været berettiget til at rette op herpå i kommende års fordeling, skal det udestående beløb fordeles på de nyoprettede grupper. Fordelingen af beløbet på grupperne skal anmeldes til Finanstilsynet. Anmeldelsen skal indeholde en redegørelse for rimeligheden af den valgte fordeling.

Finanstilsynet, den 6. april 2010

Ulrik Nødgaard

/ Per Plougmand Bærtelsen

Redaktionel note

Bekendtgørelse nr. 1066 af 27. oktober 2006 om kontributionsprincippet er markeret som historisk på retsinformation.dk. Bekendtgørelsen er dog fortsat gældende til og med den 31. december 2010. Fra den 1. januar 2011 finder reglerne i Bekendtgørelse nr. 358 af 6. april 2010 om kontributionsprincippet anvendelse.